

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

На правах рукопису

ТКАЛІЧ ОЛЬГА ВІКТОРІВНА

УДК: 336.5.02:631.117.4

**УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ
В ДОСЛІДНИХ ГОСПОДАРСТВАХ**

08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертації
на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник:
Мельник Леонід Юхимович
Доктор економічних наук, професор

Дніпро – 2017

ЗМІСТ

	стор.
Вступ	3
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні засади управління витратами в дослідних господарствах	11
1.1. Сутність, економічний зміст витрат та підходи до їх класифікації та управління	11
1.2. Теоретичні основи формування організаційно-економічного механізму управління витратами	25
1.3. Особливості управління витратами в дослідних господарствах	46
Висновки до розділу 1	59
РОЗДІЛ 2. Аналіз тенденцій формування витрат в дослідних господарствах зернового напрямку	61
2.1. Організаційні засади діяльності дослідних господарств та особливості формування витрат в сільському господарстві	61
2.2. Аналіз динаміки витрат господарської діяльності дослідних господарств і вплив витрат на ефективність діяльності	79
2.3. Оцінка економічної ефективності витрат в дослідних господарствах	111
Висновки до розділу 2	120
РОЗДІЛ 3. Шляхи удосконалення управління витратами в дослідних господарствах	123
3.1. Напрямки удосконалення організаційно-технічного та інфраструктурного забезпечення дослідних господарств	123
3.2. Прогнозування показників використання ресурсів та оптимізація витрат в дослідних господарствах	146
3.3. Формування стратегії інноваційного розвитку дослідного господарства	158
Висновки до розділу 3	168
Висновки	171
Список використаних джерел	174
Додатки	194

ВСТУП

Актуальність теми. Формування витрат є невід'ємною складовою процесу управління виробництвом. Від того, як вирішуються питання, пов'язані з формуванням та управлінням витратами, значною мірою залежить результат виробництва й конкурентоспроможність підприємства. Узагальнення наукових досліджень в сфері управління витратами дозволяють виокремити певні напрямки і аспекти досліджуваної проблеми. Значний загальний наукових досліджень зарубіжних і вітчизняних економістів було присвячено аналізу раціональних методів планування, обліку й контролю витрат в умовах ринкової економіки.

Питання управління витратами в дослідних господарствах України за сучасних умов ринкової економіки досліджені не достатньо та потребують додаткового вивчення. Це зумовлено специфікою діяльності дослідних господарств, які в наслідок реформування системи наукових установ в Україні все більше орієнтуються на ринкові засади діяльності. Такі підприємства мають свої особливості у здійсненні виробничих процесів: орієнтація на інноваційні технології, апробація в умовах виробництва наукових розробок, використання системи державного фінансування та можливість залучення науковців в процес прийняття рішень. В той же час, дослідні господарства поступово, але не відворотно переходять на самофінансування, а отже шукають шляхи збільшення доходів, підвищення ефективності та конкурентоспроможності власної наукоємної продукції

Історично склалось так, що дослідні господарства, перебуваючи на повному фінансуванні держави мало уваги приділяли питанню формування та управління витратами. В умовах обмеження фінансових ресурсів це завдання виходить на перший план. Відсутність досвіду управління витратами у керівників дослідних господарств, недосконалість інструментів для прийняття управлінських рішень, не достатній рівень аналітичних розробок у цій сфері спонукають до наукового пошуку.

Теоретичні основи цього наукового напрямку закладено такими відомими зарубіжними науковцями як І. Ансофф, А. Аронов, Г. Марковіц, М. Портер, Дж. Сакс, П. Самуельсон, А. Чандлер та ін. Суттєвий внесок в обґрунтування організаційно-економічних засад управління витратами зробили відомі вітчизняні економісти-аграрники: В. Андрійчук, І. Бойчик, О. Варченко, І. Вініченко, М. Грещак, В. Горкавий, А. Даниленко, С. Дем'яненко, М. Дем'яненко, Л. Катан, О. Коцюба, О. Красноручський, Г. Павлова, П. Саблук, В. Месель-Веселяк, П. Макаренко, О. Олійник, Б. Пасхавер, Ю. Цал-Цалко, О. Шпичак, Д. Шиян, О. Шуравська та ін.

Разом з тим, окремі питання теоретико-методичного та прикладного характеру в сфері управління витратами підприємств потребують додаткового вивчення, зокрема проблеми формування теоретико-методичних засад оптимізації механізму управління витратами дослідних господарств. Недостатньо розроблені науково обґрунтовані рекомендації організаційного, аналітичного, інформаційного запровадження та функціонування систем управління витратами та визначення елементного наповнення й формування дієвого організаційно-економічного механізму управління витратами дослідних господарств. Даний механізм має спрямовуватися на збереження та зміцнення стійкої ринкової позиції підприємств відповідно потреб споживачів та враховувати зміни зовнішнього середовища.

Відзначаючи цінність напрацювань названих вище дослідників, слід зауважити, що окремі важливі аспекти зазначеної проблеми потребують подальших наукових досліджень з огляду на гостроту їх прояву в сучасних умовах. Передусім, це стосується необхідності обґрунтування методичних підходів до визначення ефективності управління витратами, наукових обґрунтувань взаємодії складових організаційно-економічного механізму оптимізації й поглиблення методичних положень оцінки впливу організаційно-економічних умов на управління витратами у контексті інноваційних перспективних напрямів розширення діяльності. Теоретична і

практична значимість розв'язання вказаних проблем, необхідність їх подальшого дослідження зумовили вибір теми дисертації, визначили її мету і завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота відображає результати наукових досліджень, проведених автором відповідно до плану науково-дослідних робіт Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету за темою: «Стратегічний розвиток підприємництва в аграрній сфері економіки» (№0111U009859), у межах якої автором досліджено теоретико-методологічні засади управління витратами, проведено аналіз тенденцій формування витрат в дослідних господарствах зернового напрямку та запропоновані шляхи удосконалення організаційно-економічного механізму управління витратами.

Мета і задачі дослідження. Метою дослідження є подальший розвиток теоретико-методичного забезпечення та розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності управління витратами в дослідних господарствах.

Поставлену мету передбачено досягти вирішенням таких завдань:

- узагальнити теоретичні та методичні основи категорії «витрати» в сільськогосподарських підприємствах;
- розробити організаційно-економічні основи механізму управління витратами в дослідних господарствах;
- проаналізувати динаміку витрат та показники їх економічної ефективності в дослідних господарствах ДУ «Інститут зернових культур» НААН України;
- удосконалити методичні підходи до планування витрат на створення інноваційної продукції в дослідних господарствах;
- розробити рекомендації щодо удосконалення системи формування та управління витратами в дослідних господарствах.

Об'єктом дослідження є процес формування витрат та управління ними в умовах дослідних господарств як суб'єктів науково-дослідної діяльності сільськогосподарських підприємств зернового напрямку.

Предметом дослідження є методичні, теоретичні та прикладні засади формування та управління витратами в дослідних господарствах.

Методи дослідження. Теоретична основа дослідження базувалась на наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з вивчення проблем управління витратами, законодавчих і нормативних актах. При підготовці дисертаційної роботи використані наступні методи: монографічний та загальнонаукові методи (аналіз, синтез, індукція, дедукція) для визначення сутності витрат, узагальнення складових витрат та процесу їх формування і класифікації (підрозділи 1.1, 1.2); графічний метод та метод порівняння статистичних даних – при аналізі тенденцій формування витрат в дослідних господарствах та оцінки економічної ефективності витрат в дослідних господарствах (підрозділи 2.2, 2.3); економіко-математичний та моделювання при прогнозуванні показників використання ресурсів та оптимізації витрат (підрозділи 3.2); абстрактно-логічний - при формуванні загальних висновків та рекомендацій дисертаційної роботи.

Теоретичну та інформаційну базу дослідження стосовно розглянутих питань складають наукова, довідкова, навчально-методична література. Емпіричною базою слугували аналітичні й статистичні матеріали Державного комітету статистики України, дані Національної академії аграрних наук України та її наукових установ, а також результати особистих напрацювань автора.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних основ, наукових положень, висновків та рекомендацій щодо організаційно-економічного механізму формування та управління витратами в дослідних господарствах. За результатами проведеного дослідження були визначені наступні положення як елементи наукової новизни:

вперше:

- розроблено класифікацію витрат в дослідних господарствах, яка враховує специфіку їх діяльності та дозволяє здійснювати планування витрат

підприємств, управляти ними та визначати економічну ефективність;

удосконалено:

- організаційно-економічний механізм управління витратами в дослідних господарствах, сукупністю зовнішніх і внутрішніх елементів та інструментів функціонування підприємства, які створюють передумови і спонукають дослідні господарства до оптимізації витрат на одиницю виробленої сільськогосподарської продукції, підвищують ефективність управління витратами та стимулюють розвиток інноваційних процесів на підприємстві;

- методичні підходи щодо планування витрат в дослідних господарствах, які, на відміну від існуючих, дають змогу визначати рівень інтенсифікації виробництва при створенні інноваційної продукції в дослідних господарствах з використанням методів прогнозування та оптимізаційного моделювання;

дістали подальшого розвитку:

- визначення терміну «витрати» як грошової оцінки матеріалів, ресурсів, часу і послуг, виникнення ризиків та недоотриманих можливостей в сфері виробництва й постачання продукції;

- напрями оптимізації обсягу та структури витрат в дослідних господарствах зернового напрямку, що дозволило виокремити основні тенденції у формуванні витрат для розробки напрямків підвищення ефективності управління ними;

- методи прийняття управлінських рішень, які на відміну від існуючих враховують порівняльні рейтингові оцінки роботи підприємств та дозволяють оптимізувати розподіл витрат в процесі управління дослідними господарствами.

Практичне значення одержаних результатів. Полягає в удосконаленні організаційно-економічного механізму управління витратами в дослідних господарствах та дозволяє ефективно проводити планування витрат підприємств, управляти ними та визначати економічну ефективність.

Рекомендації щодо удосконалення процесу управління витратами на основі економіко-математичного моделювання були використані управлінням агропромислового розвитку Дніпропетровської обласної державної адміністрації (довідка. № 340/0/119-17 від 10.03.2017 р); запропоновані пропозиції щодо реалізації стратегії інноваційного розвитку дослідних господарств прийнято до використання у ДП «ДГ «Дніпро» ДУ ІЗК НААН України» (довідка. № 25/1 від 09.03.2017 р); рекомендації по удосконаленню методичних підходів у плануванні витрат в дослідних господарствах використані в розробці держбюджетної теми дослідження «Сучасні методи та фінансово-економічні механізми управління суб'єктами господарювання регіону» ДРН 0117U002349 (довідка № 771/2 від 21.01.2017 р.); рекомендації стосовно розробленої класифікації витрат в дослідних господарствах, яка враховує специфіку їх діяльності та дозволяє ефективно проводити планування витрат підприємств, управляти ними та визначати економічну ефективність прийняті до впровадження на «Ерастівській дослідній станції ДУ ІЗК НААН України» (довідка № 165 від 24.03.2017 р.). Окремі положення дисертації використовуються у навчальному процесі Дніпропетровського державного аграрно-економічного університету при викладенні дисциплін: «Економіка АПК», «Економіка підприємства», «Економіка агропромислового комплексу», «Організація виробництва», «Економіка природокористування» (довідка. № 42-11-513 від 12.04.2017 р).

Особистий внесок здобувача. Наукові результати, пропозиції, практичні рекомендації дисертаційної дослідження, які виносяться на захист, є особистим надбанням автора. Особистий внесок здобувача у роботах, які опубліковані висвітлено у списку опублікованих праць за темою дисертації, що наведений в авторефераті.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи були викладені в доповідях, обговорювались і були схвалені на науково-практичних конференціях. Зокрема на науково-практичній конференції викладачів, аспірантів та студентів інституту економіки за

підсумками науково-дослідної роботи в 2003 р. «Проблеми формування підприємництва та використання виробничих ресурсів в аграрному секторі економіки України» (м. Дніпропетровськ, 2004 р.); Дні науки (м. Запоріжжя, жовтень 2005 р.); міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Теоретичні й практичні досягнення молодих вчених аграріїв» (м. Дніпропетровськ, 11-12 квітня 2006 р.); Міжнародній науковій конференції молодих науковців «Наука і вища освіта» (м. Запоріжжя, 17-18 травня 2007 р.); I регіональній науково практичній конференції «Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку Придніпров'я» (м. Дніпропетровськ, 26-28 лютого 2007 р.); міжнародній науково-практичній конференції «Удосконалення управління ресурсами підприємств АПК в умовах глобалізації економіки» (м. Полтава, 26-27 листопада 2008 р.); міжнародній науково-практичній конференції «Соціально-економічна політика та розвиток регіонів в умовах переходу до постіндустріального суспільства» (м. Дніпропетровськ, 21 березня 2008 р.); V Юбилейной Международной научно-практической конференции «Теория и практика экономики и предпринимательства» (м. Алушта, 5-7 травня 2008 р.); міжнародній науково-практичній конференції «Стратегія забезпечення сталого розвитку України» (м. Київ, 20 травня 2008 р.); I міжнародній науково-практичній конференції «Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення» (м. Дніпропетровськ, 1-2 жовтня 2010 р.); V Міжнародній науково-практичній конференції «Трансформаційні процеси в економіці держави та регіонів» (м. Запоріжжя, 13-14 жовтня 2010 р.); міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (м. Дніпропетровськ, 18-20 жовтня 2010 р.); міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Аграрна наука XXI століття: реалії та перспективи» (м. Дніпропетровськ, 1-4 березня 2011 р.); II міжнародній науково-практичній конференції «Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення» (м. Дніпропетровськ, 01 жовтня 2011 р.); II міжнародній науково-

практичній інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (м. Дніпропетровськ, 25-27 жовтня 2011 р.); II міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (м. Дніпропетровськ, 29-30 жовтня 2015 р.).

Публікації. Основні положення дисертаційної роботи викладено у 23 наукових працях загальним обсягом 8,2 друк. арк., 6 статей, опублікованих у фахових видання України, 1 стаття у зарубіжному журналі та 16 робіт – у матеріалах і збірниках тез вітчизняних та закордонних конференцій. Всі роботи є одноосібними і відображають головні положення дослідження.

Обсяг і структура дисертації. Дисертаційна робота написана українською мовою, складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (196 найменувань), додатків. Основний зміст дисертації викладено на 176 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить 25 таблиць, 39 рисунків, 10 додатків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук В.Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і переробл. – К.: КНЕУ, 2004. – 624 с.
2. Андрющенко Н. С. Вплив методу розподілу непрямих виробничих витрат на фінансові результати сільськогосподарських підприємств / Н. С. Андрющенко // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини і біотехнологій імені С. З. Гжицького. – Львів, 2010. – Т. 12. – № 1(43). – С. 13-17.
3. Анализ и обоснование хозяйственных решений / Б.И. Майданчик, М.Г. Каршушин, Я.Г. Любинецкий и др. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 133 с.
4. Артимонова І. В. Особливості формування маркетингових витрат на аграрних підприємствах / І. В. Артимонова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 3. – С. 122-125.
5. Баканов М.И. Теория экономического анализа. / М.И.Баканов, А.Д. Шеремет. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 228 с.
6. Бабин М. М. Бюджетирование в управлении предприятием / М. М. Бабин // Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф. – [у 2-х т.]. – Харків : ХНТУСГ, 2012. – Т. 2. – С. 98-101.
7. Балабанов И.Т. Основы финансового менеджмента: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 478 с.
8. Безруких П.С. Учет затрат и калькулирование в сельском хозяйстве. / П.С. Безруких, А.Н.Кашаев, И.П. Комисарова. – М.: Финансы и статистика, 1989.
9. Белоусова І. А. Управлінський облік - інформаційна складова системи економічної безпеки підприємства : монографія / І. А. Белоусова. — К. : Дорадо-Друк, 2010. — 432 с.
10. Березівський З. П. Механізм формування виробничих витрат у сільському господарстві / З. П. Березівський // Науковий вісник

- Львівського національного університету ветеринарної медицини і біотехнологій імені С. З. Гжицького. – Львів, 2010. – Т. 12. – № 1(43). – С. 61-65.
11. Біла О. Г. Управління витратами підприємства: теорія і практика : монографія / О. Г. Біла, І. Л. Боднарюк, Т. В. Мединська. – Львів : Видавництво ЛКА, 2012. – 200 с.
 12. Білецька К. Ю. Роль бюджетування в діяльності підприємства / К. Ю. Білецька // Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук.-прак. Інтернет-конф. – [у 2-х т.]. – Харків : ХНТУСГ, 2011. – Т. 2. – С. 97-100.
 13. Борщевський П. Харчова промисловість України: Сучасні тенденції та перспективи розвитку / П. Борщевський, М. Сичевський, В. Троян. // Економіка України. – 2003. – № 8. – С. 45–49.
 14. Бунчук Н. А. Управление производственными затратами в предприятиях с различным уровнем специализации / Н. А. Бунчук // Ринкова трансформація економіки: стан, проблеми, перспективи : матеріали Всеукр. наук.- прак. Інтернет-конф. – [у 2-х т.]. – Харків : ХНТУСГ, 2011. – Т. 2. – С. 106-109.
 15. Бутинець Ф.Ф. Управлінський облік. Збірник задач і вправ: Навчальний посібник для студентів вузів. / Ф.Ф. Бутинець, Н.В. Герасимчук. – Житомир: ЖІТІ, 1998. – 232 с.
 16. Бутнік-Сіверський О. Рентабельність – якісний показник / О. Бутнік-Сіверський, Т. Березянка, О. Пасько, А. Шарова. // Харчова і переробна промисловість. – 2004. – № 9 – 10. – С. 6–7.
 17. Бухгалтерский учет: Учебник / Под ред. П.С. Безруких. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Бухгалтерский учет, 1996. – 576 с.
 18. Бухгалтерський фінансовий облік / Ф.Ф. Бутинець, О.С. Бородкін, А.М. Герасимович, Г.Г. Кірейцев та ін.: Підручник. – 3-е вид., перероб. і доп. / За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 672 с.

19. Бухгалтерський фінансовий та внутрішньогосподарський облік в галузях системи переробної промисловості АПК (на основі національних стандартів) / За ред. В.В. Сопка, О.В. Бойка. – К.: Фенікс, 2001. – 468 с.
20. Варченко О. М. Складові економічного механізму сталого розвитку сільського господарства / О. М. Варченко // Економіка та управління АПК. – 2012. – Вип. 8. – С. 5-10.
21. Васильков А.И., Миневский А.И. Учет и анализ распределения косвенных затрат в промышленности. – М.: Финансы и статистика, 1985. – 176 с.
22. Бородкин А.С. Учет издержек производства в системе хозяйственного расчета / А.С. Бородкин. – К.: Вища школа, 1975. – 232 с.
23. Вебер Ю. и др. Организация стратегического и оперативного планирования на предприятии // Проблемы теории и практики управления. – 1998. – № 2. – С. 105–110.
24. Волков С.И., Краева Т.А., Савин В.П. Методические основы автоматизированного учета на предприятиях. – М.: Финансы, 1977. – 272 с.
25. Гавриш А. О. Розподіл прибутку на економічний та бухгалтерський як основа протиріч у фінансовому менеджменті / А. О. Гавриш // Організаційно-економічні та правові проблеми розвитку сільського господарства : зб. наук. допов. та ст. ювіл. видан. ; за ред. проф. Ю. Губені та проф. С. Матковського. – Львів : Укр. технології, 2012. – С. 362-366.
26. Герасимович А.М. Учет затрат и себестоимость переработки плодов и овощей. – М.: Агропромиздат, 1987.
27. Грещак М. Г. Управління витратами : [навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц.] / М. Г. Грещак, О. С. Коцюба. — К. : КНЕУ, 2002. — 131 с.
28. Герчикова И.Н. Менеджмент: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 480 с.

- 29.Гоменюк М. О. Вдосконалення управління витратами у сільськогосподарських підприємствах / М. О. Гоменюк // Агросвіт. – 2011. – № 6. – С. 8-12.
- 30.Гордієвич О. А. Вплив виробничих витрат на показники ефективності молочного скотарства регіону / О. А. Гордієвич // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2013. – № 4. – С. 125-129.
- 31.Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page4>.
- 32.Грузинов В.П. Экономика предприятия и предпринимательство: Учебное пособие. – М.: СОФИТ, 1994. – 494 с.
- 33.Грузинов В.П., Грибов В.Д. Экономика предприятия: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 207 с.
- 34.Гуторов А. О. Економічне обґрунтування раціональних розмірів сільськогосподарських підприємств : теорія та практика / А. О. Гуторов. – Хар-ків : Міськдрук, 2012. – 377 с.
- 35.Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарська звітність як інформаційне джерело для ефективного управління підприємством // Економіка АПК. – 2004. – № 4. – С. 64–66.
- 36.Данилко В. К. Управління витратами : навч. посіб. / В. К. Данилко, О. М. Кушніренко, К. С. Марченко. – К. : Каравела, 2012. – 216 с.
- 37.Данкевич А. Є. Організаційно-економічні складові раціонального господарювання / А. Є. Данкевич // Економіка АПК. – 2011. – № 6. – С. 22-27.
- 38.Дем'яненко С.І. Менеджмент виробничих витрат у сільському господарстві. – К.: КНЕУ, 1998. – 264 с.
39. Демчук Н.І. Еколого-економічна складова підвищення конкурентоспроможності виробництва насіння соняшнику / Н.І. Демчук, А.С. Донских //«Інвестиції: практика та досвід, №17, 2016 , С.27-32

40. Демчук Н.І. Економічна безпека та ризики сільськогосподарських підприємств / Н.І. Демчук, І.І.Туболец // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки», випуск 19/2016-С.79-83
41. Демчук Н.І. Оптимізація критеріїв оцінювання конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції / Монографія / Соціально-економічний та технічний розвиток підприємств: проблеми, рішення, оцінка ефективності. - Дніпропетровськ, 2016, С.302-314.
42. Демчук Н.І. Когнітивні умови фінансового забезпечення економічної безпеки аграрного підприємства / Н.І. Демчук, А.М. Кошеваров / Монографія/ Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки, Дніпропетровськ, 2016, С.98-105
43. Дерій В. А. Методи внутрішньогосподарського контролю за витратами на виробництво у сільськогосподарських підприємствах / В. А. Дерій // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 1. – С. 254-258.
44. Бородкин А.С. Учет производственных затрат в промышленности / А.С. Бородкин. – М.: “Финансы”, 1973. – 112 с.
45. Друри К. Введение в производственный и управленческий учет: Учебное пособие для вузов: Пер. с англ. / Под ред. Н.Д. Эриашвили. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1994. – 560 с.
46. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ. / Под ред. С.А.Табалиной. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1994. – 560 с.
47. Дубініна М. Регулювання трансакційних витрат аграрного сектора економіки / М. Дубініна // Економіст. – 2012. – № 2. – С. 63-64.
48. Дубініна М. В. Значення трансакційних витрат у формуванні економічного потенціалу сільськогосподарського підприємства / М. В. Дубініна, О. І. Лугова // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2014. – Вип. 4. – С. 3-11.

49. Гольдштейн Г. Я. Стратегічний менеджмент / Г. Я. Гольдштейн. – Т. : Скіф, 2000. – 451 с.
50. Економіка підприємства: Навч. посібник / А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін.; За ред. А.В. Шегди. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2002. – 335 с.
51. Економіко-статистичні та маркетингові дослідження / Зб. науково-технічної і економічної інформації. – Вип. № 1. – К.: Укррибпроект, 2003. – 51 с.
52. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2001. – 581 с.
53. Жигадло О. А. Ефективність галузевої структури підприємств різних організаційно-правових форм / О. А. Жигадло // Економіка АПК. – 2011. – № 8. – С. 154-158.
54. Заруцький І. Д. Трансакційні витрати в механізмі господарювання сільськогосподарських підприємств / І. Д. Заруцький // Економіка АПК. – 2010. – № 3. – С. 131-136.
55. Захарова Н. Ю. Особливості формування витрат аграрних підприємств / Н. Ю. Захарова // Збірник наукових праць Таврійського державного аг-ротехнологічного університету (економічні науки). – 2014. – № 4. – С. 232-236.
56. Клочан В. П. Напрями і особливості управління витратами сільськогосподарських підприємств / В. П. Клочан, В. О. Гуменюк // Агросвіт. – 2014. – № 1. – С. 31-33.
57. Коваленко О. Ю. Обґрунтування методів управління витратами на сільськогосподарських підприємствах / О. Ю. Коваленко // Бізнес Інформ. – 2013. – № 3. – С. 162-172.
58. Лабунська С. В. Управління витратами інноваційної діяльності підприємства : методологія та практика : монографія / С. В. Лабунська ; Міністерство освіти і науки України. – Харків : Інжек, 2014. – 350 с.

- 59.Лузан, Ю. Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України [Текст] : монографія / Ю. Я. Лузан. - К. : ННЦ Ін-т аграр. економіки, 2010. - 470 с.
- 60.Лабзунов П. В. Функции управления затратами на промышленных предприятиях / П. В. Лабзунов // Проблемы теории и практики управления. — 2004. — № 2. — С. 118—122.
- 61.Задоя А.О. Мікроекономіка: Курс лекцій та вправи: Навч. посіб. – 4-те вид., стер. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2005. – 211 с.
- 62.Іваніна С. Облік комплексних витрат виробництва та їх розподілення між видами продукції // Вісник КНТЕУ. – 2005. – № 3. – С. 53–59.
- 63.Малаховський Ю. В. Нові підходи до моделювання витрат на виробництво продукції тваринництва в регіоні / Ю. В. Малаховський, Т. І. Гончар, Л. С. Осадча-Фіц // Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту. Серія : Економіка і менеджмент. – 2014. – № 2. – С. 163-174.
- 64.Мюллендорф Р. Производственный учет: снижение и контроль издержек. Обеспечение их рациональной структуры / Р. Мюллендорф, М. Карренбауэр. — [пер. с нем. М. И. Корсакова]. — М. : ЗАО «ФБК-ПРЕСС», 1996. — 160 с.
- 65.Модель інноваційного розвитку НААН : (Організаційні положення) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://old.uaan.gov.ua/sites/default/files/model_innovaciynogo_rozvitku_naan_.
- 66.Карамбович И.М. Выращивание подсолнечника – высокоурожайное производство // Сельское хозяйство Украины. – 2002. – № 3, 4. – С. 15–16.
- 67.Карпова Т.П. Основы управленческого учета: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 392 с.
- 68.Шандова Н. В. Методичні аспекти організації управління витратами / Н. В. Шандова // Фінанси України. — 2003. — № 12. — С. 53—57.

- 69.Кірейцев Г.Г. Про поділ обліку на фінансовий і управлінський // Бухгалтерія в сільському господарстві. – 1999. – № 11. – С. 2–6.
- 70.Кірейцев Г.Г. Розвиток функцій бухгалтерського обліку // Вісник Житомирського інженерно-технологічного інституту. – 2000. – № 12. – С. 67–71.
- 71.Ковалев В.В. Финансовый анализ. – М.: Финансы и статистика, 1999.
- 72.Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 430 с.
- 73.Коваленко Ю.С., Линник В.Г. Нормативный метод планирования, учета и контроля затрат в животноводстве. – М.: Агропромиздат, 1990. – 125 с.
- 74.Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е.А. Ананькина, С.В. Данилочкин, Н.Г. Данилочкина и др.; Под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 279 с.
- 75.Костякова А.А. Управлінський облік в інформаційній системі управління витратами // Економіка АПК. – 2004. – № 7. – С. 107–110.
- 76.Коханова Т.А. «Подводные камни» постановки управленческого учета на предприятии // Менеджмент в России и за рубежом. – 2001. – № 4. – С. 14–17.
- 77.Курс предпринимательства / Под ред. В.Я. Горфинкеля, В.А. Швандара. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1997. – 439 с.
- 78.Кучин Б.Л., Якушева Е.В. Управление развитием экономических систем: технический прогресс, устойчивость. – М.: Экономика, 1990. – 157 с.
- 79.Ластовецкий В.Е. Учет затрат по факторам производства и центрам ответственности. – М.: Финансы и статистика, 1988. – 165 с.
- 80.Лукінов І.І. Продовольча безпека та її гострота у світовому вимірі // Економіка АПК. – 2001. – № 4. – С. 33–46.

- 81.Макконнелл Кемпбелл Р.Ю., Брю Стэнли Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика.: В 2 т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – 400 с.
- 82.Манн Р., Майер Э. Контроллинг для начинающих: Пер. с нем.; Под ред. В.Б. Ивашкевича. – М.: Финансы и статистика, 1995.
- 83.Маркс К. Капитал. Т III / Маркс К., Энгельс Ф. Соч. – 2-е изд. – Т. 25. – Ч. I и II.
- 84.Маршалл А. Принципы экономической науки: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1993. – 415 с.
- 85.Математические методы и модели в планировании: Учеб. пособие для экон. вузов / А.И. Карасев, Н.Ш. Кремер, Т.И. Савельева; Под ред. А.И. Карасева. – М.: Экономика, 1987. – 208 с.
- 86.Методика учета и анализа себестоимости продукции / А.Ф. Аксененко, В.В. Новиков, В.И. Сидоров и др.; Под ред. А.Ф. Шеремета. – М.: Финансы и статистика, 1987. – 208 с.
- 87.Методические и организационные основы функционально-стоимостного анализа на предприятии / А.М. Герасимович и др. – К.: КИНХ, 1990.
- 88.Миддлтон Д. Бухгалтерский учет и принятие финансовых решений: Пер. с англ.: Под ред. И.И. Елисеевой. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 408 с.
- 89.Моисеева Н.К., Анискин Ю.П. Современное предприятие: конкурентоспособность, маркетинг, обновление. – М.: Внешторгиздат, 1993. – Т. 1, 2.
- 90.Монден Я. «Тойота»: методы эффективного управления. – М.: Экономика, 1989. – 288 с.
- 91.Моніторинг економічного і соціального розвитку підприємств і організацій АПК за 2015 рік: Стат. зб. Міністерства АПК / Департамент стратегії розвитку аграрної економіки. – К., 2016. – 52 с.

92. Моссаковський В.Б. Основні положення обліку витрат у сучасних умовах // Економічний довідник аграрника. В.І. Дробот, Г.І. Зуб, М.П. Костюченко та ін.; За ред. Ю.Я. Лузана, П.Т. Саблука. – К.: Преса України, 2003. – С. 566–571.
93. Мохарт А. Аналіз впливу зміни виробничих затрат галузей на структуру економіки // Економіка України. – 1996. – № 7. – С. 86–88.
94. Мочерний С.В., Довбенко М.В. Економічна теорія: Підручник. – К.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 856 с.
95. Нападівська Л.В. Управлінський облік. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2000. – 356 с.
96. Національна програма розвитку сільськогосподарського виробництва України на 2010 – 2020 роки // Економіка АПК. – 1995. – № 11. – С. 9–53.
97. Нидлз Б., Андерсон Х., Колдуэлл Д. Принципы бухгалтерского учета. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 495 с.
98. Николаева С.А. Особенности учета затрат в условиях рынка: система «директ-костинг»: Теория и практика. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 128 с.
99. Николаева С.А. Учетная политика предприятия. – М.: ИНФРА-М, 1995.
100. Осипенко Е. Урожай зависит от инвестиций // Агроперспектива. – 2003. – № 11. – С. 36–38.
101. Осипов Ю.М. Основы теории хозяйственного механизма. – М.: МГУ, 1994. – 368 с.
102. Основы економічної теорії: Політекономічний аспект: Підручник / За ред. Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк.: Т-во «Знання», 1997. – С. 224–259.
103. Основы предпринимательского дела / Под ред. Ю.М. Осипова. – М.: 1992.

104. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс].– Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua> – Назва з титул. екрана
105. Панфилов А.С. Системный подход в организации управления предприятием. – М.: Знание, 1989. – 62 с.
106. Плаксієнко В.Я. Виробничі витрати та доходи сільського господарства в умовах розвитку ринкових відносин: Монографія. – Дніпропетровськ: Січ, 1997. – 255 с.
107. Плаксієнко В.Я., Мельник Л.Ю., Скірко Ю.І. Аграрне виробництво: фактори, ресурси, витрати: Навч. посібник. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський держ. агр. ун-т, 1997. – 100 с.
108. Поклад И.И. Учет, калькулирование и анализ себестоимости сельскохозйственной продукции. – М.: Финансы, 1966. – 256 с.
109. Про стан справ в аграрному комплексі України у 2014 році // Сельское хозяйство Украины. – 2004. – № 1. – С. 2–3.
110. Профессиональный комментарий к Положению о составе затрат / А.В. Брызгалин, В.Р. Берник, А.Н. Головкин, А.В. Ярошенко. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Аналитика-Пресс, 1999. – 328 с.
111. Пушкарь М.С. Бухгалтерский учет в системе управления. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 176 с.
112. Раицкий К.А. Экономика предприятия: Учебник для вузов. – 2-е изд. – М.: Информационно-внедренческий центр «Маркетинг», 2000. – 696 с.
113. Аграрный комплекс зоны Степи Украины в 2010 году // Аграрное хозяйство Украины. – 2011. – № 6. – С. 4–6.
114. Рыночная экономика: Учебник: В 3 т. – М.: СОМИНТЭК, 1992. – Т. 2, ч. 2. Основы бизнеса. – 155 с.
115. Саблук П.Т., Карич Д.Я., Коваленко Ю.С. Витратно-ціновий аналіз у системі агромаркетингу. – К.: Ярмарок, 1996. – 136 с.
116. Саблук П.Т. Ціна – інструмент управління // Економіка АПК. – 1996. – № 4. – С. 3–7.

117. Савчук В. Управленческий учет издержек // Финансовый директор. – 2004. – № 7. – С. 5–13.
118. Самуэльсон П. Экономика: Пер. с англ. – М.: Алгон, 1992. – Т. 2. – 416 с.
119. Семь нот менеджмента в кармане. – М.: ЗАО «Журнал Эксперт», 2000. – 320 с.
120. Скоун Т. Управленческий учет: Пер. с англ.; Под ред. Н.Д. Эриашвили. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 179 с.
121. Слюсарчук Л. Методы распределения комплексных затрат // Бухгалтер, учет и аудит. – 2002. – № 10. – С. 25–29.
122. Соколовская Г.А. Себестоимость продукции в планировании и управлении сельским хозяйством. / Г.А. Соколовская. – М.: Экономика, 1987. – 134 с.
123. Соколовская Г.А. Ресурсосбережение на предприятиях. / Г.А. Соколовская, Т.С. Сигарева. – М.: Экономика, 1990. – 156 с.
124. Соловйов І.О. Ринок зерна: вивчення проблематики споживання населенням продовольчих товарів / І.О. Соловйов, Ю.А. Сергєєва, Є.С. Денежкіна // Маркетинг в Україні. – 2005. – № 2. – С. 8–14.
125. Стоянов Е.А. Экспертная диагностика и аудит финансово-хозяйственного положения предприятия. / Е.А.Стоянов, Е.С. Стоянова – М.: Перспектива, 1993. – 89 с.
126. Стоянова Е.С. Финансовый менеджмент в условиях инфляции. – М.: Перспектива, 1994. – 208 с.
127. Стратегическое планирование и анализ эффективности инвестиций / А.Б. Идрисов и др. – М.: Филинь, 1998. – 272 с.
128. Стуков С.А. Система производственного учета и контроля. – М.: Финансы и статистика, 1988. – 223 с.
129. Ткаліч О.В. Необхідність впровадження ресурсощадних технологій в рослинництві // Агросвіт.- 2007. - №7. – с. 5-9.

130. Ткаліч О.В. Основні фактори інтенсифікації аграрного виробництва // *Агросвіт*. - 2007. - №23. – с. 8-12.
131. Ткаліч О.В. Сучасні технології вирощування продукції рослинництва як фактор підвищення його економічної ефективності // *Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць*. – 2009. – Випуск 251. – Том V. - С. 1101-1106.
132. Ткаліч О.В. Управление эффективностью издержек в аграрной инновационной деятельности // *Blacksea. Scientific journal of academic research*. – 2014. – с. 21-25.
133. Ткаліч О. В. Становлення інноваційної моделі розвитку аграрної економіки в Україні, звичайно ж, відбудеться. // *Зерно і хліб*. – № 4. - 2015. - С. 38-39.
134. Ткаліч О.В. Формування стратегії інноваційного розвитку в аграрній сфері /О.В.Ткаліч // [Електронний ресурс] / О.В. Ткаліч // *Ефективна економіка*.-2016.-№ 10.- Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
135. Ткаліч О.В. Організаційні засади діяльності та особливості формування витрат в дослідних господарствах // *Інноваційна діяльність та економічна безпека підприємств: колективна монографія / за заг. ред. Л.М. Савчук. Daniel Fic. - Дніпро: Пороги. - 2017. – С. 183-192.*
136. Ткаліч О. В. Актуальність ресурсозбереження в рослинництві в умовах ринкової трансформації сільського господарства України // *Проблеми формування підприємництва та використання виробничих ресурсів в аграрному секторі економіки України: матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів інституту економіки за підсумками науково-дослідної роботи в 2003 р. (м. Дніпропетровськ, 2004р.)*. – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2004. - С. 96-98.
137. Ткаліч О.В. Підвищення використання ресурсного потенціалу в рослинництві в умовах трансформації економіки // *Дні науки: збірник*

- тез доповідей (м. Запоріжжя, жовтень 2005р.). – Запоріжжя: Гуманітарний університет «ЗІДМУ», 2005. - С. 159-160.
138. Ткаліч О. В. Резерви зниження витрат ресурсів в агропромисловому комплексі країни // Теоретичні й практичні досягнення молодих вчених аграріїв: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (м. Дніпропетровськ, 11-12 квітня 2006р.). – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2006. – с. 148-150.
139. Ткаліч О.В. Резерви зниження витрат виробництва в галузі рослинництва // Наука і вища освіта: матеріали XV Міжнародної наукової конференції молодих науковців (м. Запоріжжя, 17-18 травня 2007р.). Запоріжжя: Гуманітарний університет «ЗІДМУ», 2007. – с. 108-109.
140. Ткаліч О.В. Роль інтенсифікації в розвитку аграрного виробництва // Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку Придніпров'я: матеріали I регіональної науково практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 26-28 лютого 2007р.). – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2007. – с. 42-44.
141. Ткаліч О.В. Напрями зниження ресурсомісткості продукції аграрних підприємств // Удосконалення управління ресурсами підприємств АПК в умовах глобалізації економіки: міжнародна науково-практична конференція (м. Полтава, 26-27 листопада 2008р.). – Полтава: ПДАА, 2008. – с. 72-74.
142. Ткаліч О.В. Застосування методів калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції // Соціально-економічна політика та розвиток регіонів в умовах переходу до постіндустріального суспільства: міжнародна науково-практична конференція (м. Дніпропетровськ, 21 березня 2008р.). – Дніпропетровськ: ДДФА, 2008. – с. 161-162.
143. Ткаліч О.В. Необхідність впровадження системи ресурсозбереження в галузі рослинництва // Теория и практика экономики и

- предпринимательства: V Юбилейная Международная научно-практическая конференция (м. Алушта, 5-7 травня 2008р.). – Алушта: ТНУ ім. Вернадського, УАЕ, 2008. – с. 149.
144. Ткаліч О.В. Застосування ресурсощадних технологій виробництва в аграрній сфері // Стратегія забезпечення сталого розвитку України: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 20 травня 2008р.). – Київ: НАН України, Рада по вивченню продуктивних сил, 2008". – Ч. 1. - с. 288-289.
145. Ткаліч О.В. Фактори і умови розвитку інноваційної діяльності в сільськогосподарському виробництві // Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення: матеріали I міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 1-2 жовтня 2010р.). – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, Дніпропетровська ОДА, 2010. - С. 169-171.
146. Ткаліч О.В. Формування інноваційної інфраструктури АПК та становлення інноваційної моделі розвитку // Трансформаційні процеси в економіці держави та регіонів: матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 13-14 жовтня 2010р.) Запоріжжя: ЗНУ, 2010. – с. 76-77.
147. Ткаліч О.В. Умови розвитку інноваційної діяльності в сільськогосподарському виробництві // Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпропетровськ, 18-20 жовтня 2010р.). – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2010. – Т. 4. с. 46-47.
148. Ткаліч О.В. Становлення інноваційної моделі розвитку та формування інноваційної інфраструктури АПК // Аграрна наука XXI століття: реалії та перспективи: матеріалами міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпропетровськ, 1-4 березня 2011р.). – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2011. – Т. 2. - С. 54-56.

149. Ткаліч О.В. Інновація як інструмент розвитку підприємства // Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення: матеріалами II міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 01 жовтня 2011р.). – Дніпропетровськ: ДРІДУ НАДУ, Дніпропетровська ОДА, 2011. - С. 135-136.
150. Ткаліч О.В. Інноваційні проекти: їх суть та характеристика // Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпропетровськ, 25-27 жовтня 2011р.). – Дніпропетровськ: ДДАУ, 2011. – Т. 1. - с. 52-53
151. Ткаліч О.В. Становлення інноваційної моделі розвитку в аграрному секторі України // Забезпечення сталого розвитку аграрного сектора економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: матеріали II міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дніпропетровськ, 29-30 жовтня 2015р.). – Дніпропетровськ: ДДАЕУ, 2015. – Т. 2. - с. 24-25
152. Ткач В.И., Ткач М.В. Международная система учета и отчетности. – М.: Финансы и статистика, 1993. – 159 с.
153. Ткач В.И., Ткач М.В. Управленческий учет: международный опыт. – М.: Финансы и статистика, 1994. – 144 с.
154. Торопова И.С. Учет и контроль затрат по центрам ответственности для аграрного производства // Труды Киевского государственного аграрного университета: Сборник научных работ. – Вып. 59. – Ч. III. – Киев: КГАУ, 1999. – С. 137–142.
155. Тріль С.Р., Гринько Л.Я. До питання класифікації витрат у сучасних умовах господарювання // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. – 2001. – № 7. – С. 166–169.
156. Трусов А.Д. Учет затрат в комплексных производствах. – М.: Финансы и статистика, 1987. – 240 с.

157. Управление организацией: Учебник для вузов / Под ред. А.Г. Поршнева и др. – 2-е изд., доп. и перераб. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 668 с.
158. Управленческий учет / Под ред. В.Ф. Паляя и Р. Вандер Вила. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 480 с.
159. Учет, контроль и анализ в системе ресурсосбережения / Под ред. М.Я. Розенберга, З. Лаучика. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 239 с.
160. Фиголь Н. Аграрные проблемы // Агроперспектива. – 2004. – № 6. – С. 23–25.
161. Финансовое искусство предпринимателя / Под ред. Е.С. Стояновой. – М.: Перспектива, 1992. – 62 с.
162. Финансовое планирование деятельности малых предприятий США. – М.: Крокус Интернейшнл, 1991. – 162 с.
163. Финансовое планирование и контроль: Пер. с англ.; Под ред. М.А. Поукока и А.Х. Тейлора. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 480 с.
164. Финансовый анализ деятельности фирмы. – М.: Крокус Интернейшил, 1992. – 240 с.
165. Финансовый менеджмент / Под ред. Г.Б. Поляка. – М., 1997.
166. Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / Под ред. Е.С. Стояновой – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Перспектива, 2000. – 656 с.
167. Фридман П. Контроль затрат и финансовых результатов при анализе качества продукции. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1994. – 286 с.
168. Холодов В.В. Итоги работы аграрной отрасли за 2015г. и перспективы ее развития // Аграрное хозяйство. – 2016. – № 3. – С. 3–6.
169. Хомин П.Я., Саблук Р.П. До методології бухгалтерського обліку і звітності // Економіка АПК. – 2004. – № 1. – С. 126–130.
170. Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект: Пер. с англ.; Под ред. Я.В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 416 с.

171. Хоскинг А. Курс предпринимательства. – М.: Международные отношения, 1990. – 350 с.
172. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 656 с.
173. Цены и экономика капитализма. – М., 1989.
174. Череп А.В., Лазнева І.О. Методи управління витратами виробництва продукції та їх порівняльний аналіз // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 11 (54). – С. 67–76.
175. Чернік В.Г., Геращенко Л.С. Аграрне господарство України: стан, тенденції, перспективи // Аграрное хозяйство Украины. – 2013. – № 3, 4. – С. 6–12.
176. Чернік В.Г., Геращенко Л.С. Сільське господарство України: актуальні питання // Сельское хозяйство Украины. – 2005. – № 1. – С. 2–7.
177. Чумаченко Н.Г., Заботина Р.И. Анализ экономических результатов использования вычислительной техники: методология и практика. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 152 с.
178. Шандора Н.В. Створення ефективної системи управління витратами підприємства // Фінанси підприємств. – 2003. – № 7. – С. 97–101.
179. Шеремет А.Д., Сайфуллин Р.С. Методика финансового анализа предприятия. – ИНФРА-М, 1995. – 75 с.
180. Шим Дж.К., Сигел Дж.Г. Методы управления стоимостью и анализа затрат: Пер. с англ. – М.: Филинъ, 1996. – 344 с.
181. Шим Дж.К., Сигел Дж.Г. Финансовый менеджмент: Пер. с англ. – М.: Филинъ, 1996. – 400 с.
182. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия: Пер. с нем.; Под ред. проф. А.Г. Поршнева. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 512 с.
183. Экономика и организация рыночного хозяйствования: Учебное пособие / Б.К. Злобин, В.И. Кушлин и др. – М.: Луч, 1995.

184. Экономика и статистика фирм / Под ред. С.Д. Ильенковой. – М.: Финансы и статистика, 1997. – 240 с.
185. Экономика предприятия.: Учебник: В 2 т. / Под ред. С.Ф. Покропивного. – К.: Хвиля-пресс, 1995.
186. Экономика предприятия: Учебник для вузов / Л.Я. Аврашков, В.В. Адамчук, О.В. Антонова и др.; Под ред. проф. В.Я. Горфинкеля, проф. В.А. Швандара. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2000. – 742 с.
187. Экономика предприятия: Учебник для вузов / Под ред. О.И. Волкова. – М.: ИНФРА-М, 1998. – 415 с.
188. Экономика предприятия: Учебник для вузов / Под ред. проф. В.П. Грузинова. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1999. – 535 с.
189. Энтони Р., Рис Дж. Учет: ситуации и примеры. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 557 с.
190. Яругова А. Управленческий учет: опыт экономически развитых стран. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 237 с.
191. Alarcon, S. 2007. “Debt Financing and Efficiency in Agricultural Firms.” Presented at the Mediterranean Conference of Agro-Food Social Scientists. 103rd EAAE Seminar ‘Adding Value to the Agro -Food Supply Chain in the Future of Euromediterranean Space’. Barcelona, Spain, April 23 – 25, 2007.
192. Briggeman, B.C., C.A. Towe, and M.J. Morehart. 2009. “Credit Constraints: Their Existence, Determinants, and Implications for U.S. Farm and Non-Farm Sole Proprietorships.” *American Journal of Agricultural Economics*. 91(1):275-289.
193. Briggeman, B.C. and M.M. Akers. 2010. “The Credit Advantage of Farm and Rural Small Business Ownership.” *Agricultural Finance Review*. (70)3:353-364.
194. Ciaian, P., J. Falkowski, and D. Kancs. 2012. “Access to Credit, Factor Allocation, and Farm Productivity: Evidence from the CEE Transition Economies.” *Agricultural Finance Review*. (72)1:22-47.

195. Coelli, T.J., D.S.P. Rao, C.J. O'Donnell, and G.E. Battese. 2005. *An Introduction to Efficiency and Productivity Analysis*, Second Edition. New York, Springer.
196. Lambert, D.K. and V.V. Bayda. 2005. "The Impacts of Farm Financial Structure on Production Efficiency." *Journal of Agricultural and Applied Economics*. 37(1):277-289.